

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/84/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201344
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820201344.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. X. Š., N.. XX.XX.XXXX, toho času bytom pri navrhovateľke, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh navrhovateľky Š. Š., N.. XX.XX.XXXX, A. F. XXX/XX, B., za účasti rodičov V. R., N.. XX.XX.XXXX, C. Č. Ú. N. M. C. Y. B., M. XXX/XX, N.-E. P. Z. Š., N.. XX.XX.XXXX, C. Č. Ú. N. M. M. P. Ú. N. M. C. Y. B., H. XX, K. a za účasti W. R., N.. XX.XX.XXXX, A. F. XXX/XX, B., o zmenu rozhodnutia o zverení mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

M e n í s a výrok uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 8P/214/2018-41 zo dňa 15.08.2019 a to tak, že mal. X. Š., N.. XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti Š. Š., N.. XX.XX.XXXX, C. A. F. XXX/XX, B.Č., ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia.

Právo mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Z a v ä z u j e rodičov platením výživného na mal. X. Š., N.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov povinný platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 04.06.2020 navrhovateľka žiadala, aby súd zmenil výrok rozhodnutia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/214/2018-41 zo dňa 15.08.2019 tak, že by zveril mal. X. Š.T., N.. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Vo svojom návrhu uviedla, že uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/214/2018 - 41 zo dňa 15.08.2019 bol mal. X. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti W. R., N.. XX.XX.XXXX. Dôvodom zverenia mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti bolo, že matka nastúpila na výkon trestu odňatia slobody. Medzi maloletým X. P. W. R. došlo k vážnym nezhodám a narušeniu vzájomných vzťahov, kvôli ktorým nechce maloletý X. zotrvať v domácnosti W. R.. V súčasnej dobe prespáva v ich dome, kde mu so svojím manželom, X. Š., poskytujú starostlivosť. Ďalej uviedla, že žije so svojím manželom, ich dcérou a jej rodinou v murovanom dome v obci B.. Obaja poberajú starobný dôchodok vo výške 127,00,- EUR mesačne a 214,00,- EUR mesačne. Je zdravá a schopná sa o svojho vnuka postarať. Maloletý X. ju pozná a rešpektuje. Tento rok končí povinnú školskú dochádzku. V štúdiu plánuje pokračovať na B. Š. M. B.. Je zdravý. W. R. so zmenou zverenia súhlasí, nakoľko ani on nechce, aby maloletý X. ostal naďalej v jeho starostlivosti.

2. Rodičia maloletého sa k návrhu nevyjadrili, pojednávania sa nezúčastnili. Obaja sú vo výkone trestu odňatia slobody.

3. Kolízny opatrovník odporúčal návrhu navrhovateľky vyhovieť.

X. W. R. s návrhom navrhovateľky súhlasil.

5. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom W. R. P. V. X. Š., oboznámením uznesenia tunajšieho súdu č.k. 8P/214/2018-41 zo dňa 15.08.2019, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

6. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/214/2018-41 zo dňa 15.08.2019 v spojení s opravným uznesením zo dňa 16.10.2019 bola zrušená ústavná starostlivosť u mal. X. Š., N.. XX.XX.XXXX P. V.. X. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti W. R., N.. XX.XX.XXXX. Rodičia boli zaviazaní platením výživného na mal. X. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu.

7. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že býva v chatrči spolu o svojím manželom, dcérou V. a jej štyrmi deťmi. Je ochotná prijať svojho vnuka do svojej domácnosti, kým sa jeho rodičia nevrátia z výkonu trestu odňatia slobody. Už asi dva mesiace je maloletý v ich domácnosti. Vnuk ju rešpektuje. Obaja s manželom poberajú dôchodok. Nikdy sa doposiaľ nepodrobila operačnému zákroku, problémy má len so žalúdkom. Je schopná sa o vnuka postarať.

8. Podľa výpovede W. R. V. X. žil v spoločnej domácnosti s ním a jeho rodinou. Medzi ním a maloletým dochádzalo k problémom. Súhlasí s tým, aby maloletý zostal v domácnosti svojich starých rodičov.

9. Maloletý vo svojej výpovedi uviedol, že v domácnosti W. R. sa mu nepáčilo to, že sa musel vždy vrátiť domov v skorších večerných hodinách, cca do 22.00 hod. U starej matky môže byť vonku do polnoci. Uviedol, že by chcel dokončiť školu. Vie si zarobiť finančné prostriedky, chodí na brigády. Vzal na vedomie poučenie súdu, že má rešpektovať starých rodičov, dodržiavať pravidlá ich domácnosti.

10. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou medzi maloletým X. P. W. R. došlo v poslednej dobe k vážnym nezhodám a narušeniu vzájomných vzťahov, kvôli ktorým nechce maloletý X. zotrvať v domácnosti W. R.. Náhradný rodič súhlasí so zmenou zverenia maloletého X. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Podľa jeho slov je to najlepšie riešenie, nakoľko výchovu maloletého X. nezvláda, maloletý ho odmieta rešpektovať a nechce sa prispôbiť pravidlám v ich domácnosti. Samotný X. odmietol uviesť konkrétne dôvody prečo sa takto zmenilo jeho správanie voči W. R. a jeho rodine, uviedol len, že od neho vyžadujú, aby v domácnosti vykonával ženské práce, stále mu všetko prikazujú a zakazujú. Údajne všetko čo urobí je zlé. Keď hádky v ich domácnosti neprestávali, maloletý sa začal čoraz viac zdržiavať v domácnosti starých rodičov Š. Š.T. P. X. Š.. V súčasnej dobe prespáva maloletý v domácnosti starých rodičov. Starí rodičia žijú v murovanom dome spoločne s ich dcérou a jej rodinou na adrese F. XXX/XX, B.č. Obaja poberajú starobný dôchodok vo výške 127,- EUR a 214,- EUR mesačne. Sú zdraví a schopní sa o ich vnuka X. postarať. Maloletý ich rešpektuje. X. skončil povinnú školskú dochádzku, v štúdiu plánuje pokračovať na B. Š. M. B.č. Aktuálne je zdravý. Vzhľadom ku skutočnosti, že medzi maloletým X. P. W. R. došlo k vážnym nezhodám a výraznému narušeniu vzájomných vzťahov, kvôli ktorým nechce maloletý X. zotrvať v domácnosti W. R. a zároveň W. R. odmieta naďalej poskytovať maloletému X. osobnú a zdravotnú starostlivosť odporúčajú, aby súd návrhu navrhovateľky vyhovel.

11. Súd vec takto právne posúdil.

12. Podľa § 45 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť

vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. V zmysle § 45 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

14. S poukazom na § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17. V zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

18. V zmysle § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené neplnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 29,42,- EUR.

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno v podstate deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Osoba, ktorej sa dieťa zveruje do starostlivosti musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Musí spĺňať predpoklady osobné, zdravotné, morálne aj osobnostné, aby bola záruka, že dieťaťu vytvorí vo svojej rodine všetky podmienky pre jeho zdravý vývoj. Rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti má dočasný charakter, ak pominú dôvody pre jeho trvanie, ktorakľvek zo strán sa môže domáhať jeho zrušenia.

26. V danom prípade na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu je zmena náhradnej osobnej starostlivosti u mal. X. toho času najvhodnejším riešením. Starostlivosť o mal. X. zabezpečuje toho času navrhovateľka, ktorá je starou matkou mal. dieťaťa. Mal. X. bol rozhodnutím tunajšieho súdu zverený do náhradnej osobnej starostlivosti W. R. z dôvodu, že rodičia sa nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody. Medzi maloletým a W. R. však došlo k vážnym nezhodám, v dôsledku ktorých maloletý opustil domácnosť W. R. a odišiel k svojej starej matke, ktorá mu toho času poskytuje osobnú starostlivosť. W. R. odmieta naďalej poskytovať maloletému starostlivosť. Rodičia maloletého sa ešte stále nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody, preto nie je možný návrat maloletého do jeho primárnej rodiny. Nakoľko stará matka je ochotná a schopná sa o maloletého riadne postarať a keďže stále pretrvávajú dôvody, pre ktoré bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

27. Zároveň súd zaviazal rodičov, každého z nich, platením výživného na mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery a najmä skutočnosť, že obaja rodičia sa nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody. Takéto výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

28. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V zmysle § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitosti uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v určenej lehote, možno sa je splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.